

Jelentősen fejlesztik idén a Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalatot

Az elmúlt évi áruértékhez viszonyítva az idén 24 százalékkal magasabb a terve a Szegedi Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalatnak. A feladat komoly, mélyreható intézkedéseket kíván: ezzel kapcsolatosan érdeklődünk Lombos Mihály elvtársról, a vállalat igazgatójától.

— Milyen technikai feladatokkal bízik a vállalat a jövőre tervezett fejlesztéséhez?

— Mindenekelőtt jelentősen fejlesztjük gépi berendezésünket — tájékoztatott az üzem vezetője. Már felszereltünk két új esztergapadot, újabb kettő beszerzésére kerül sor rövidesen. Kapunk oszlopos fúrógépet a beruházási keretünkben. Felújításból beszerzünk fúró-köszörűgépet, a régiéket kicseréljük, új dinamóval gazdagítjuk hegesztőműhelyünket: ezzel jelentősen növelni tudjuk a termelést, hiszen a hegesztődinamó jóval nagyobb kapacitású lesz a réginél. Az új gépekkel azonos idő alatt gyorsabban tudja elvégezni a munkát a dolgozó.

— Szó van belső átszervezésről is?

— Bizonyos mértékig igen. Például az üzemfenntartók eddig kizárólag a tervszerű megelőző karbantartást végezték el. Munkájuk teljes egészében nem volt kihasználva, éppen ezért a tmc-csoportot komoly feladattal bízzuk meg. A Lágymányosi Dohánygyárnak, a Makói Gépgyárnak különféle fémárúkat, az ÜVEGÉRT-nek szállító kocsikat, a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetnek melegágyi kereket készítenek. Természetesen a brigád létszámát kibővítjük, de munkájuk sokkal eredményesebb, megfoghatóbb lesz. Fejlesztési kívánjuk a galvanizáló részlegünket. Itt eddig csak belső szükségletre — például mérlegek kromozására — dolgoztunk, s a tíz csiszoló nem kapott elegendő munkát. Most az üzemrész 15 tagját folyamatosan munkával látjuk el: nikkeleznek, kromoznak, eloxálnak, rezeznek és újabb horganyzást is vállalunk. A galvanizálóknak csökkent munkaidéjük van. Ezt már a törvény is biztosítja: napi hét órát dolgoznak. Ez idő alatt a Szegedi Seprűgyár, a Makói Gép-

gyár, a Budapesti Járműfelszerelések Gyára és a város lakossága számára galvanizálásokat végeznek: az üzemrész kapacitását teljes mértékben kihasználjuk. Ugyanakkor anyagigényesebb új profilok gyártására is áttérünk: például háromkerekű gyermekbiciklit, asztalra szerelhető rajzállványt.

— Növelik a munkáltszámot, vagy csupán a termelékenységet emelkedésére számítanak?

— Mind a kettőt tervbe vettük. Az eddigi 141-es létszámot 154-re emeljük,

ugyanakkor növeljük a termelékenységet a már említett technikai segítséggel. Az elmúlt évben az egy munkásra eső termelési érték 62 ezer forint volt: ebben az esztendőben szeretnénk túlszárnyalni a 67 ezret. Ennek érdekében felújítjuk a hegesztőműhelyt 90 ezer forint költséggel teljesen korszerűvé, kényelmessé tesszük. Műhelycsarnokot is építünk, amelyre 200 ezer forintot költünk. Tehát a dolgozók jobb munkakörülmények között végezhetik munkájukat, jobb teljesítményű gépekkel.

M. T.

Van-e elég kisiparos falun?

Másodállásúként is végezhetnek javító, szolgáltató munkát a szakképzett falusi lakosok

Dr. Gervai Béla, a KIOSZ elnöke a falusi lakosság kisipari ellátottságáról a következő nyilatkozatot adta:

— A KIOSZ megyei titkársával értekeztem vitatuk meg a kérdést. Tapasztalatunk az, hogy a lakosság szempontjából az utóbbi időben nem történt különösebb változás kisipari ellátottságban, noha néhány ezer kisiparos beadta iparengedélyét. A volt kisiparosok a helyiipar szocialista szektoraiban maradvány nagy számban szövetkezetekbe, vagy tanácsi vállalatokba léptek be.

Több százra tehető azoknak a falusi kisiparosoknak a száma, akik a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai lettek. Ezek a mesterek jól megtalálják számításukat, szívesen dolgoznak ott és ezenkívül a lakosság számára továbbra is vállalnak javításokat. A szolgáltató iparosok a kisebb falvakban csupán szakmájukból a háború előtt nem tudtak megélni, ha nem volt legalább 2-3 hold földjük, részaratát, cseplőgépezést, vagy más munkát kellett vállalniuk. Anyagi körülményeik a felszabadulás óta általában javultak, de mégis nagyobb létbiztonságot jelent a termelőszövetkezeti tagság sok kisiparos számára.

— A KIOSZ vezetősége elhatározta, hogy három hónapon belül az ország va-

lamennyi községében megvizsgálja; van-e minden helységben elegendő olyan szakember, elsősorban szabó, fodrász, cipész és más szakmabeli, akire szükség van. Azokban a kisebb községekben, ahol egyáltalán nincs, vagy nem elegendő a kisiparos, felkutatjuk a szakmákban jártas, hozzáértő embereket, s a tanács működési engedélyt ad ki számukra, még akkor is, ha más állást is betöltenek.

Monumentális alkotásnak készült a szegedi tanácsköztársasági emlékmű

Látogatás Segesdi György szobrászművésznél

Mai lapunk első oldalán közöljük annak a szobornak a képét, amely Szegeden hirdeti majd a dicsőséges Magyar Tanácsköztársaság emlékét. Régi kötelezettségünk teszünk ezzel eleget Szeged dolgozóinak, amikor négy évvel ezelőtt emléket állítottunk a munkásoknak, a kizsákmányolás elleni küzdelem mártírjainak. Idei felszabadulási ünnepségeinket méltón emelheti majd ennek az emlékműnek felavatása, amelyre remélhetően sor kerül majd április 4-én.

A három és fél méter magas szoboralakot már ki is adta kezéből az alkotóművész, Segesdi György, akinek Szegeden 1957-ben felavatott Juhász Gyula-szobra ismeretes. Az új alkotás már a Képzőművészeti Alap bronzöntődjében található meg, ahol az öntés előkészületei folynak és a tervek szerint március második felében készülnek el vele. Ezzel azonban a teljes emlékmű még nem lesz meg, mert a kompozícióhoz egyéb építkezésre is szükség van, amelyet itt Szegeden, a helyszínen végeznek el. A budapesti Népszínház neves, Kossuth-díjas építészének ifj. Dávid Károlynak tervei alapján ugyanis a szobor mögött 12 méter hosszú és 3 méter magas díszfal húzódik majd, amelyhez néhány fokos lépcsősor vezet fel. A szoboralak a főfal jobb oldali első harmadában kerül felállításra.

Segesdi György, a fiatal, 29 éves művész örömmel beszélt arról az újabb alkotásáról, amelynek készítésére meghívásos pályázat nyerteseként kapott megbízást. A főváros új lakótelepén, az Ernst Thälmann-telepen, a Máglyaköz 1-es számú házban berendezett műteremlakásában beszélgettünk vele. E házat egyébként teljes egészében művészcsaládoknak biztosították, több műteremlakással, hogy zavar-

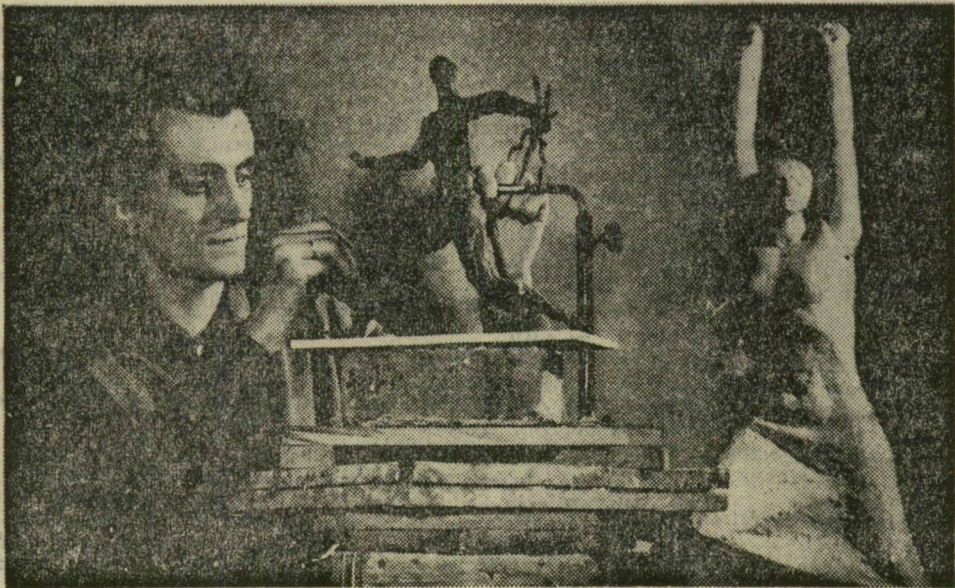
talán alkotási lehetőségeket nyújtsanak a tehetséges művészeknek.

— Valóban öröm itt dolgozni — jelentette ki a fiatal művész s szavait mindekelőtt a készülő alkotások egész sora húzta alá. A szobormodellek között izlées, újszerű égetésű és festésű kerámiák is tűntek fel: feleségének, a kerámiakészítőművésznek művei. Közben a szegedi emlékműre terelődött a szó.

— Az öklöbe szorított, kezét magasba emelő nőalakkal a győzelmes proletárforradalmat akartam kifejezni — magyarázta alkotásának jelképes értelmét Segesdi György. — A győzelem feletti örömet fejezi ki a nőalak, az öklöbe szorított kezek pedig azt jelképezik, hogy a harc még nem ért véget. Lábaival egy keselyűn tapos, amely a legyőzött kapitalizmus szimbóluma. A keselyű azonban emelgeti még a fejét, ugyancsak annak jeleként, hogy a harcot tovább kell folytatni, mert a kapitalizmus még nem múlt ki egészen. A kifejezőmódban arra törekedtem, hogy lehetőleg minimális eszközökkel adjam a legerőteljesebb kifejezést. Erre nem a részletek kidolgozásával, hanem az egész műnek a szerkesztésével, a szobor tömegének erejével törekedtem.

A művész egyébként már újabb műn dolgozik, a tiszapalkonyai Hősi emlékmű készítését nagyméretű Prometheus-szobor. Ennek modellje készítése közben örökölte meg a fényképező lencséje. A felszabadulásunk 15. évfordulójára nyíló fővárosi tárlaton Marx Károlyról készített mell-szobrát mutatják be, s a tervek szerint még a tavasszal felállítják Karcagon Lenin-szobrát, amelynek már az öntési munkálatai is elkészültek.

Lőkös Zoltán

(Kéri Dániel felv.)

Segesdi György műtermében új szobortervén dolgozik. Mellette a szegedi emlékmű modellje,

A felvilágosító munka ereje

A háromszáz

portát számláló kárpát-ukrajnai Kalnyikban élő öregek azt állítják, hogy a falu pontosan ezer éves. Lehet, hogy egy kicsit túloznak, de az biztos, hogy Kalnyik — nagyon régi település. A falu ugyanolyan sokat szenvedett, mint egész Kárpát-Ukrajna. Hány külföldi hódító próbálta meghonosítani itt saját rendszerét! Milyen keserves volt a bárók, papok földjein robotoló parasztok élete. Az emberek előtt nem volt »holnap«, amiben hinni lehetett volna. Ezért valami örökkévaló dologban próbáltak hinni, ami igazolja a keserves földi létét. A parasztok így gondolkodtak: nyilván számukra is létezik egy örökön való pártfogó hatalom, s ha már nem itt a földön, akkor az égen — az isten.

Sok évszázados hagyomány ez. Eppen ezért Kárpát-Ukrajnában — amely Ukrajna más területeinél később lépett a szocializmus útjára — rendkívül fontos probléma az ateista propaganda kérdése. Egyszerűen ateistának lenni — nem különösebb érdem az emberek előtt. Harcos ateistának lenni — szintén nem érdem, hanem kötelesség. Ugyanúgy, ahogyan az írástudó emberek kötelessége megtanítani betűvetésre és olvasásra a vele egy lakásban élő analfabétát.

Az ateista propaganda ereje — amely oly szép eredményeket hozott Kalnyik faluban — mindenekelőtt abban rejlik, hogy az egész falusi értelmiség magáévá tette az emberek felvilágosításának, nevelésének feladatát, s nem alkalmasszerűen, hanem nap mint nap rendszeresen folytatnak ateista propagandát.

A falu értelmisége

természetesen nemcsak felvilágosító beszélgetéseket folytat az emberekkel, bár az ilyen beszélgetések nem játszanak utolsó szerepet. A tiszosztályos iskola pedagógusai komoly tervet dolgoztak ki. Az iskolában rendszeresen és következetesen szembeállítják a materialista nézeteket a vallásos előítéletekkel. A földrajz, a kémia, a fizika, s minden újabb tudományos felfedezés sorban megcáfolja a vallás tanításait s a pedagógusok ezt minden esetben kihangsúlyozzák. Az iskolában és a klubban rendszeresen tartanak előadásokat. »Vasárnapi klub« is működik a faluban, az iskola szakköréi pedig ilyenkor tartják a foglalkozásokat, s ezek olyan érdekesek és tartalmasak, hogy nincs az a nagymama, aki rá tudná venni unokáját a templombamenésre. A pedagógusok lelkes segítő-társakat toboroztak maguknak a felsőosztályos tanulókból.

Bekapcsolódtak az ateista propagandába a kolhoz-parasztok is, méghozzá olyanok, akik nemrégig még nem tudtak keresztvetés nélkül elmenni a templom előtt... »Az értelmiség nemigen boldogulna a mi segítségünk nélkül — jelentette ki egy Sztirizsak nevű kolhozparaszt. — A tanítók felnyitották a szemüket, mi pedig segítünk nekik, hogy vallásos ismerőseinket ki szabadítsuk a babonák bilincseiből«.

Az új élet igazsága

nemcsak a hívőket formálja át, hanem sok esetben még a papokat is.

Kalnyikban lakott egyszer egy Nyikulanynec nevű pap. Azt mondják, jólelkű, becsületes ember volt. Ennek a papnak volt egy unokahúga, és ez a két fiatal a pap lakásában harcos ateistává fejlődött. A komszomolista unokahúg kitüntetéssel fejezte be a középiskolát és orvosi egyetemre került. Testvére tanító és párttag. A két fiatal nagyon sokat vitakozott az öreg pappal. Nem tudni, hogy csakugyan megingott-e a hite, de végül is elköltözött a faluból. Egy másik pap, Gejza Sziszjak, miután kiábrándult a vallásból, levette a papi reverendát. Nem könnyen és nem egy év alatt ért meg benne ez az elhatározás. De látta, hogy az egyszerű emberek felismerték a vallás káros hatását és egymás után hagyják ott a templomot. Sziszjak nagyon jól tudta, hogy nem is lehetne őket visszatéríteni. Nemcsak volt hívei, de családtagjai példáján keresztül is meggyőződött, hogy milyen gyenge lábon állnak a vallás tanításai. Gyermekei a saját útjukat járták, ketten pionírok lettek, ketten komszomolisták. A pap kilépése örömteli esemény volt a családban.

Az egykori pap ma már tevékenyen részt vesz az ateista propaganda munkájában.

Verhoniában menetel-

tem 1944 őszén a hadsereggel. A nyomorúságos falvakban kiszaladtak elének a gyermekek. Meztőláb futottak a hóban...

Az ungvári papnevelde akkor kórháznak alakították át, Katonáink kíváncsian nézgettek a szenteket ábrázoló képeket. Egy jól öltözött, szikár férfi névjegykártyát nyújtott át nekem, melyen ez állt: »Rác professzor, a hittudományok doktora«. A professzor abban a meggyőződésben élt, hogy a kórház majd csak elköltözik és újra a fekete-reverendás papoké lesz az épület. Azonban tévedett. Nemrégiben, amikor Kárpát-Ukrajnában jártam, megálltam a volt papnevelde előtt, amelyben most az egyetem két fakultása működik. Az ősi épületben otthonosan jönnek-mennek a kárpát-ukrajnai, kijevi, Ivovi és verhovinai fiatalok — ugyanazok, akik 15 évvel ezelőtt meztőláb szaladtak a hóban.

Kárpát-Ukrajna biztos léptekkel halad előre a boldogság és a jólét útján, úgy, ahogyan nemrégig Nyikita Szergejevics Hruscsov mondta: »Az első sorokban küzd a hétéves terv teljesítéséért, így tehát a kommunizmus építőinek első sorában menetel«.

(G. Mamlin cikke a Lityeraturnaia Gazetából.)

Térhatású televízió

Alekszandr Mikulin akadémikus egyszerű módszert javasolt a közönséges televíziós vevőkészülék térhatású készülékké való átalakítására.

Olyan speciális lencsét szerkesztett, amely a televízió képernyője elé helyezve kitűnő térhatást biztosít.

Március 5-én Szegeden tartják az MSZBT megyei küldöttválasztó értekezletét

Az elmúlt napokban az MSZBT megyei elnökségének intéző bizottsága kibővített ülést tartott, amelyen határozatot hoztak arról, hogy a megyei küldöttértekezletet március 5-én, Szegeden az új klubban tartják meg. Az értekezleten megválasztják a megye 14 küldöttét az MSZBT április 23-án és 24-én tartandó országos kongresszusára. Az MSZBT megyei küldöttválasztó értekezletén számba veszik a mozgalom 15 éves eredményeit és kijelölik a mozgalom további feladatait a magyar-szovjet barátság ápolásában.

A természettudományok filozófiai problémáiról rendeztek ankétot Szegeden

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei szervezetének fizikakémiai és filozófiai szakosztályai megyei ankétot vitattak meg a természettudományok fontosabb filozófiai problémáit a Szegedi Tudományegyetemen. Az ankét célja az volt, hogy a megye területén folyó természettudományos ismeretterjesztés tudatformáló hatása az előadók világnézeti felfogásának szilárdulása a dialektikus materialista filozófiai ismereteik elmélyülése révén erősödjék. Mivel a természettudományos ismeretterjesztésben résztvevő előadók többsége pedagógus, várható, hogy az ankét jó hatása az iskolai oktató-nevelő munkában is megmutatkozik.

Főként a modern fizika és csillagászat világnézeti kér-

déseinek megvitatása volt napirenden budapesti és szegedi előadók. Ez bizonyos fókáig érthető, hiszen a legtöbb félreértéssel ezeken a területeken találkozhatunk. Meg kell azonban állapítani, hogy a kérdéseknek a modern területekre való korlátozása egyoldalúságot jelentett és talán erősítette azt a nem indokolt gondolatot, mintha a klasszikus fizikában semmiféle filozófiai probléma már nem lenne. Az ankétot rendező szakosztályok arra a következtetésre jutottak, hogy a filozófia egyes kérdéseinek a szaktudományok szemléletében való elemzése hasznos, az ankéton tanúsított érdeklődés pedig lehetővé teszi, hogy közös társulati klubesteken a megye nagyobb városai-ban további kérdések tisztázására kerülhessen sor.